

Riktlinjer för brandskydd vid tillfällig övernattning inom Torsby kommun

Styrdokument	
Dokumenttyp	Riktlinje
Diarienummer	Rtj 2025-000080, MBR 2025-598
Dokumentansvarig	Räddningschef
Gäller för	Torsby kommun
Antagen av, datum och §	
Kommunstyrelsen 2025-10-13 § 139	

Innehållsförteckning

Tillfällig övernattning inom Torsby kommun.....	3
Bakgrund och syfte	3
Ansvar	3
Byggnaden.....	4
Brand och utrymningslarm.....	4
Undantag från brand – och utrymningslarm	4
Brandcellsindelning.....	4
Utrymningsvägar.....	5
Vägledande markeringar	5
Utrymningsplaner	5
Brandfarlig vara.....	6
Släckutrustning	6
Personantal.....	6
Elinstallationer.....	7
Organisation.....	7
Rutiner vid anmälan till räddningstjänsten	8
Dokumentation.....	8
Bilaga 1;.....	10
Checklista vid bedömning om en byggnad / lokal är lämplig för tillfällig övernattning	10

Tillfällig övernattning inom Torsby kommun

Dessa riktlinjer innehåller vägledning och råd för att nå ett tillfredsställande och skäligt brandskydd, enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO), i lokaler för tillfällig övernattning såsom skolor, idrottshallar, fritidsgårdar och liknande.

Bakgrund och syfte

Inom Torsby kommun förekommer det att övernattning sker i byggnader som normalt inte är avsedda för övernattning. Exempel på sådana byggnader är skolor, idrottshallar, fritidsgårdar, bygdegårdar m.m.

Brandskyddet i dessa byggnader är ofta anpassad för verksamhet som pågår på dagen och där personer förväntas vara vakna. Vid tillfällig övernattning måste i stället brandskyddet vara utformat för personer som inte har god kännedom om lokalerna och som inte kan förväntas vara vakna.

Räddningstjänsten anser att brandskyddet vid sådana tillfälliga övernattningar ska om möjligt vara i nivå med det brandskydd som krävs på hotell, vandrarhem och liknande anläggningar. Syftet är att säkerställa att de övernattande ska kunna sätta sig i säkerhet om en brand skulle uppstå.

Dessa riktlinjer redovisar vilket brandskydd som räddningstjänsten bedömer krävs för att tillfällig övernattning ska kunna ske. Riktlinjerna är tänkta att fungera som ett stöd för fastighetsägare och arrangörer vid tillfälliga övernattningar i lokaler.

Utrymning av lokalerna ska kunna ske utan räddningstjänstens medverkan.

Syftet för anmälan av tillfällig övernattning som ska skickas till räddningstjänsten är att vid en händelse ska rätt typ av resurser larmas ut.

Ansvar

Enligt LSO är det ägare och nyttjanderättshavare till byggnader som ansvarar för byggnadens brandskydd. Det innebär att det är ägaren av byggnaden och den som hyr ut lokalen för tillfällig övernattning som är ytterst ansvariga för att brandskyddet är lämpligt för detta ändamål. Dessa kan i sin tur besluta om vilka regler och rutiner som måste följas för att

övernattning ska kunna ske. Det är sedan upp till arrangören av övernattningen att beslutade regler och rutiner följs.

Räddningstjänsten utför generellt inte några godkännanden av lokalerna inför planerade övernattningstillfällen.

Byggnaden

Brand och utrymningslarm

Byggnader som ska användas för tillfällig övernattning ska vara försedda med ett automatiskt brand- och utrymningslarm. Brandlarmets omfattning ska minst bestå av rökdetektorer i de utrymmen där personer sover samt i korridorer, utrymningsvägar och övriga utrymmen som används för att ta sig till och från övernattningsrummen.

Larmdon ska placeras så att larm kan höras, normalt minst 75 dB (A), i samtliga utrymmen där personer sover eller vistas.

Undantag från brand – och utrymningslarm

Vid mindre grupper som har god kännedom om lokalerna och som övernattar i enplans mindre byggnader, till exempel egen klubblokal, kan kommuniserande brandvarnare ersätta ett automatiskt brand- och utrymningslarm.

Brandcellsindelning

I byggnader för tillfällig övernattning ska varje rum eller sammanhängande grupp av rum som används för övernattning vara en egen brandcell. Korridor som används för utrymning samt trapphus ska vara egna brandceller.

Brandcellernas avskiljande förmåga ska motsvara brandteknisk klass EI 30. Dörrar och väggar som i all väsentlighet uppfyller avskiljningskraven, men i vissa avseenden inte når upp till EI 30, kan accepteras. Dörrar i brandcellsgräns, till trapphus samt till korridoren vilka fungerar som utrymningsväg ska vara självstängande. I de fall då flera övernattningsrum utrymmer via samma korridor ska dörrar till dessa rum vara försedda med dörrstängare. Dörrar från övernattningsrum mot korridor i markplan, där en utrymningsväg utgörs av fönster direkt till det fria, behöver inte förses med dörrstängare.

Klassrum och andra lokaler som inte används som övernattningsrum ska vara låsta.

Utrymningsvägar

Varje övernattningsrum ska ha tillgång till två av varandra oberoende utrymningsvägar. En av utrymningsvägarna kan bestå av öppningsbart fönster om övernattningsrummet ligger i markplan och under förutsättning att gästerna har fysisk förmåga att kunna utrymma via fönster.

Fönster som ska användas till utrymning ska ha en fri öppning med minst 0,50 meters bredd och minst 0,60 meters höjd. I de fall fönster är avsedda som utrymningsväg ska dessa markeras med efterlysande vägledande markering.

Samtliga utrymningsvägar och vägar till utrymningsvägar ska hållas fria från hinder. Dessutom ska mängden löst brännbart material begränsas till ett minimum.

Dörrar som ska användas för utrymning ska vara lätta att öppna och passera. Dörrar ska kunna öppnas med ett trycke som trycks nedåt eller genom att dörren trycks utåt, dörren får ej öppnas med nyckel.

Vägledande markeringar

Vägledande markeringar i form av utrymningsskyltar ska finnas i tillräcklig omfattning. Det innebär att dörrar och fönster som ska användas vid utrymning ska vara försedda med vägledande markering. I trapphus, korridorer och liknande ska belysta eller genomlysta skyltar finnas så att utrymningsvägarnas placering tydligt framgår. I övernattningsrum accepteras efterlysande skyltar. Trapphus, korridorer och entréer i anslutning till övernattningsrummet ska vara belysta av allmänbelysningen under hela natten, alternativt tändas automatiskt vid närvaro.

Utrymningsplaner

Utrymningsplaner ska placeras innanför dörrar till övernattningsrum. Dessa ska ange byggnadens namn, adress och hur räddningstjänsten larmas. Utrymningsplanen ska även påvisa utrymningsvägar, närmaste släckutrustning, larmtryckknappar och återsamlingsplats. Informationen ska återges på svenska samt vid behov även på andra språk.

Brandfarlig vara

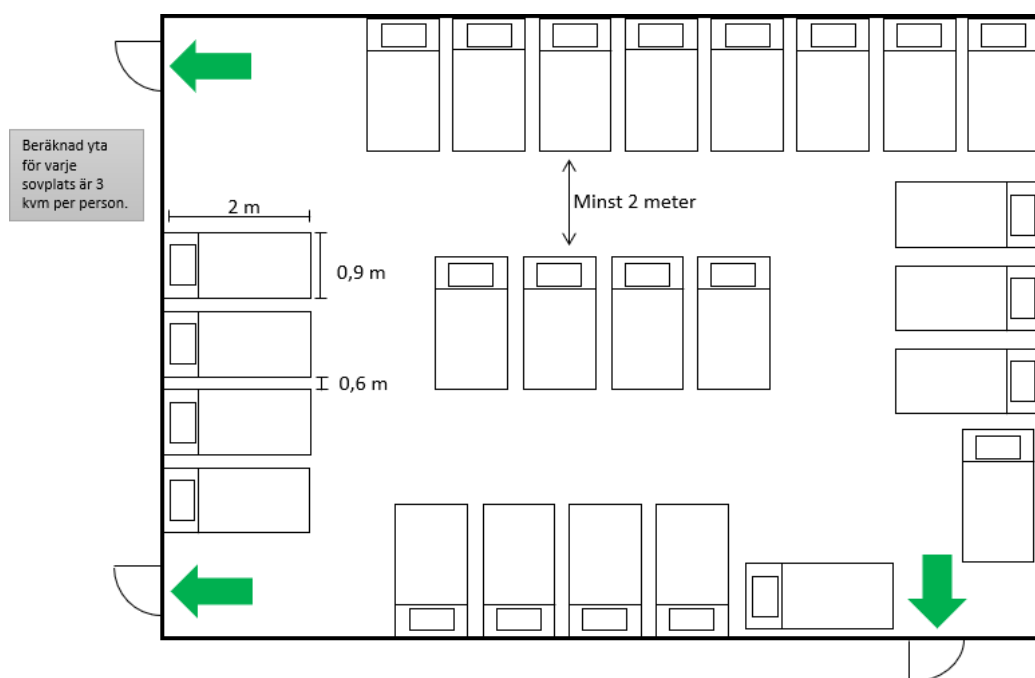
Brandfarlig vara får inte hanteras eller förvaras i övernattningsrum eller i utrymningsvägar. Om gasol är i bruk i en byggnad får övernattnig inte ske i denna byggnadsdel.

Släckutrustning

Släckutrustning av lämplig typ ska finnas lättillgänglig inom 25 meters gångavstånd. Släckutrustningen kan bestå av inomhusbrandpost eller handbrandsläckare av typ ABC.

Personantal

Antalet personer som kan tillåtas övernatta i ett rum beror bland annat på utrymningsvägarnas bredd och golvytans storlek. Ett lämpligt riktvärde är 3–4 m² fri golvyta per person. I övernattningsrum där utrymning via fönster kan tillämpas får det inte övernatta mer än 30 personer/rum.

Figur 1. Exempel på placering av sängplatser i en sovsal. Beräknad yta för varje sovplats är 3 m² per person.

Är lokalen försedd med dörrar som är inåtgående i utrymningsriktningen får personantalet inte överskrida 30. Förekommer det utrymningsvägar som öppnas med vred får personantalet inte överskrida 50.

I större salar (till exempel idrottshallar) med många övernattande ska särskilda utrymningsgångar anordnas.

Elinstallationer

Alla elinstallationer ska vara utförda av fackman. Provisoriska elinstallationer är inte acceptabelt.

Organisation

Hur fastighetsägaren och verksamhetsutövaren/arrangören organiserar sig inför ett evenemang med tillfällig övernattning har räddningstjänsten inga synpunkter på. Däremot bör följande funktioner finnas i organisationen, det kan dock vid mindre arrangemang vara samma person med flera funktioner.

Säkerhetsansvarig (tillfällig hyresgäst/arrangör) ansvarar för att:

- Säkerhetsansvarig ska ha kännedom om samtliga brandtekniska installationer och dess funktion. (Så som brandcellsindelning, släckutrustning, brandlarm med mera).
- Underrätta räddningstjänsten om övernattningen, se bilaga 2.
- Personalen har tillräcklig kunskap och utbildning om sitt ansvar och om sina uppgifter.
- De övernattande får tillräcklig information om ordningsregler, hur de ska agera vid aktiverat utrymningslarm samt om placering av utrymningsvägar, släckutrustning och återsamlingsplats.
- Det finns minst en utsedd brandskyddsansvarig på plats under hela övernattningen.

Brandskyddsansvarig ansvarar för att:

- Känna till vilka brandsskyddsinstallationer som finns i byggnaden.
- (brandlarm, branddörrar, utrymningsvägar etcetera) och att ha kontaktuppgifter till fastighetsägare (förvaltare), hyresvärd (ordinarie verksamhet) och arrangör.
- Det finns minst en utsedd logement-ansvarig för varje grupp av sovande.
- Det finns upprättade förläggningslistor och att ha tillgång till en kopia av dessa.

- Ordningsregler följs.
- Ha alarmeringsmöjlighet via telefon.
- Vara räddningstjänstens kontaktperson på plats vid övernattningen och möta upp räddningstjänsten vid en händelse.

Logementansvariga ansvarar för att:

- Informera sig och gruppen om ordningsregler, hur de ska agera vid aktiverat utrymningslarm, om utrymningsvägar, släckutrustning och återsamlingsplats finns.
- Ha tillgång till alarmeringsmöjlighet via telefon.
- Vid ett aktiverat utrymningslarm leda utrymningen av sin grupp och på återsamlingsplats räkna in gruppen och meddela status till brandskyddsansvarig.
- Det finns en förlägningslista på de personer som ska sova i lokalen och att en kopia av denna delas till brandskyddsansvarig.

Rutiner vid anmälan till räddningstjänsten

I informationen till räddningstjänsten ska följande finnas:

- Övernattningens omfattning i tid.
- Kontaktpersoner som alltid är nåbara under evenemanget.
- Lokalen/lokaler för övernattningen, inklusive planritning med markering på vilka enskilda rum som används.
- Antal övernattande.

Blanketten skickas per e-post till raedningstjansten@torsby.se minst 5 arbetsdagar innan planerad övernattning ska ske. Även planritning med markering av vilka lokaler som används ska skickas med.

Förslag till anmälnansblankett finns som bilaga 2.

Dokumentation

Fastighetsägare / nyttjanderättshavare tar fram planritningar över lämpliga lokaler samt karta med återsamlingsplats samt förlägningslista.

Övriga dokument tas fram av fastighetsägare, nyttjanderättshavare och

räddningstjänsten tillsammans, förslag på utformning från räddningstjänsten;

Checklista vid val av lokaler (bilaga 1)

(larm, brandcellsindelning, utrymningsvägar, vägledande markeringar, utrymningsplaner, brandfarlig vara, släckutrustning, byggnaden och installationers skick)

Anmälansblankett med checklista och förslag på ordningsregler, (bilaga 2)

(till lokalens ansvariga, anmälan till räddningstjänsten. Gås igenom med ansvariga för varje grupp)

Bilaga 1;

Checklista vid bedömning om en byggnad / lokal är lämplig för tillfällig övernattnig.

Om svaret är nej på någon av nedanstående frågor bör ej lokalen användas.

Se sid 2-4 ovan för fler kriterier.

1. Finns automatiskt utrymningslarm utan brister i samtliga övernattningsrum?
2. Har byggnaden en brandcellsindelning lämplig för ändamålet?
3. Har varje övernattningsrum två av varandra oberoende utrymningsvägar?
4. Har något rum fönster som alternativ utrymningsväg?
5. Finns korrekta vägledande markeringar?
6. Finns korrekta utrymningsplaner?
7. Är samtliga övernattningsrum belägna i byggnadsdelar där inte brandfarlig vara hanteras?
8. Finns korrekt släckutrusning i rätt mängd?
9. Har beräkning gjorts på hur många personer som får sova i respektive lokal?
10. Har bygganden skick och installationer (till exempel el) kontrollerats?